

Loimi-Hämeen jätehuollon yhteistoiminta-alueen jätepoliittinen ohjelma 2015 - 2020

Jätehuolto -määräykset

Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n yhteistoiminta-alue

14 kuntaa

- ✓ Forssa
- ✓ Loimaa
- ✓ Jokioinen
- ✓ Tammela
- ✓ Humppila
- ✓ Ypäjä
- ✓ Somero
- ✓ Koski Tl
- ✓ Urjala
- ✓ Akaa
- ✓ Oripää
- ✓ Punkalaidun
- ✓ Pöytyä (Yläneen alue)
- ✓ Sastamala
- ✓ pl. Suodeniemi ja Mouhijärvi

Ohjelmatyön laadinta

Ohjelmatyön tekijät

- ✓ **Jätelautakunta**
- ✓ **Ympäristönsuojeluviranomaiset**
- ✓ **Kuntien tekniset**
- ✓ **Jäteyhtiö**
- ✓ **Jätteenkuljettajat**
- ✓ **Lautakuntien jäsenet**
- ✓ **Kuntien virkamiehet –asiantuntijat**
- ✓ **Yhteisöjen edustajat (UFF, Omakoti..)**
- ✓ **Muut asiantuntijat MTT, HAMK, ELY, PYR**

Asiantuntijoita isommissa ryhmissä

- ✓ SYKE, MTT, ELY, PYR..

Ohjelmatyön eteneminen

- ✓ Suunnittelukokous 29.11.2013 Loimaa
- ✓ **Aloitustilaisuus 24.2.2014 Forssa**

- ✓ **Ensimmäinen kierros**
 - ✓ Pienryhmät 4.– 21.3.2014
 - ✓ Ohjausryhmä 28.3.2014
 - ✓ Jätelautakunta 15.4.2014

- ✓ **Toinen kierros**
 - ✓ Pienryhmät 10.4. 10.-19.5
 - ✓ Jätelautakunta 20.5 ja 17.6.
 - ✓ Ohjausryhmä 10.9.2014

- ✓ **Yleisötilaisuus 16.9.2014 Forssa**

- ✓ **Kolmas kierros**
 - ✓ Jätelautakunta 30.9.2014
 - ✓ Yhdistetyt pienryhmät 6.-10.10.2014
 - ✓ Ohjausryhmä viikko 43
 - ✓ Jätelautakunta viikko 45 ?

- ✓ **Ohjelmatyö lausunnoille 10.11.2015 ??**
.. Kunnat, ELY, SYKE... ym..

= Jätepoliittinen ohjelmatyö valmis 1.1.2015 ?

Ohjelmatyön työstäminen

- ✓ Ohjelman aikana järjestetään kolme isompaa tilaisuutta, joissa kuultiin kahta kuntaa alueen ja ohjelmatyön tilanne. Tilaisuuksissa puhujina oli myös ala asiantuntijoita.
- ✓ Avajaistilaisuudessa kerrottiin
Pakkausjäteasetuksesta
- Jari Koivula PYR
ELSU:n tavoitteista ja tilanteesta
- Mervi Virtanen ELY-keskus
- ✓ Kesän 2014 tilaisuudessa kerrottiin
Etusijajärjestyksestä ja
elinkaaritarkastelusta
Sekä jätteen kansainvälisistä siirroista
- Tuuli Myllymaa SYKE

Rouskis Oy:n alueen jätelautakunnan
ohjelmatyö ja käytännöt
- Ulla Huittinen Salo

- ✓ Julkistamistilaisuuden
ohjelma vielä avoin..
Ympäristöministeri ?

Ohjelmatyön työstäminen

- ✓ **Avointa valmistelua**

Alussa perustettiin pientyöryhmät (8 kpl) joissa työskenneltiin eri teemojen alla.

Ryhmiin saivat osallistua kaikki halukkaat. Jokaisessa ryhmässä mukana kuntien tekninen, ympäristönsuojeluviranhaltija, kuljetusyrittäjä, jäteyhtiön edustaja, kansalaisia tai kansalaisjärjestöjä...

- ✓ **Ohjausryhmään kutsuttiin edustajat kunnista, jäteyhtiöstä, jätelautakunnasta**

Ohjelmatyön työstäminen

✓ Ohjelmatyön pientyöryhmien teemat alussa

1. Vastuu ja tehtävät jätehuollon järjestämisestä, Yhteistyö eri viranomaisten ja toimijoiden kesken
2. Jätehuollon etusijajärjestys, jätteen synnyn ehkäisy, uudelleenkäyttö
3. Tiedottaminen ja ohjaus jätehuollossa
4. Jätteiden keräys jätteastiat ja jätteen kuljetusalueet
5. Jätehuollon taksa, maksut ja kustannukset sekä maksujen muodostuminen
6. Lietteiden käsittely, kuljetus ja hyödyntäminen
7. Jätteiden vastaanotto, hyödyntäminen (energiana, materiaalina) ja käsittely
8. Jätehuollon tavoitteet ja tavoiteltava palvelutaso 2020

Ohjelmatyön edetessä pienryhmissä esille tulleet asiat kerättiin yhteen ja yhdistettiin asiasisältöjen mukaan kolmen pääteemaan alle

Ohjelmatyön sisältö

- ✓ Ohjelman keskeisin osa on tavoitteet ja toimenpiteet
- ✓ Tavoitteet on kirjattu myös ohjelmatyön strategiksi päämääräksi
- ✓ Ohjelmatyössä on kolme strategista tavoitetta ja päämäärää jotka noudattavat kolmea pääteemaa
 - ✓ Jätehuoltoyhteistyö
 - ✓ Etusijajärjestys
 - ✓ Jätehuollon järjestäminen

Ohjelmatyön sisältö

1. Johdanto
 2. Jätehuollon nykytila
 3. Jätehuollon järjestäminen
 4. Tavoitteita ja toimenpiteitä kaudelle 2015 – 2020
 5. Jätepoliittisen ohjelmatyön laadinta
 6. Jätehuollon kehityshankkeet
- ✓ Johdantoon on kirjattu myös ohjelmatyön tämänhetkinen visio.
- ✓ Jätehuollon nykytila ja järjestämiskappaleessa kerrotaan alueellisista toimijoista ja jätelain mukaisesta tehtävänjaosta sekä valtakunnallisista tavoitteista ja haasteista.

VISIO

Loimi - Hämeen jäteyhtiön yhteistoiminta-alueella jätealan toiminta toimii etusijajärjestystä kunnioittaen ja alueen ympäristön, elinkeinoelämän sekä asukkaiden muuttuvat tarpeet huomioiden.

Ohjelmatyön tavoitteet jätehuoltoyhteistyö 1.

Keskeisiä toimenpiteitä

1.Selkeytetään rooleja ja yhtenäistetään käytäntöjä ja varmistetaan että keskeiset toimijat tapaavat vähintään kerran vuodessa

- Varmistetaan että tapaamisissa on monipuolisesti paikalla asiantuntijoita

2.Tiedotetaan asukkaita ja toimijoita tehtävänjaosta ja huolehditaan että kaikki alueen kunnat osaavat tiedottaa jätehuollosta ajantasaisesti

3.Huolehditaan että jäteneuvontaa suunnataan myös yrityksille ja kunnille

✓ Tavoitteena on tehokas ja luottamuksellinen yhteistyö, joka huomio yhteisesti asukkaiden, yrittäjien ja ympäristön tarpeet

Ohjelmatyön tavoitteet 2. etusijajärjestys

Keskeisiä toimenpiteitä

1. Palkitaan jätteen määrän vähentämisestä ja kannustetaan jäteyhdyshenkilön nimeämiseen yrityksissä

- Yritysten ympäristötuki

2. Autetaan ja ohjeistetaan lajittelun järjestämisessä ja kierrätysmateriaalin käytöstä ja huolehditaan että kunnat toimivat malleina jätteen määrän vähentämisessä ja uusiomateriaalin käyttäjinä

3. Tiedotetaan mm. maa-ainespankeista ja maakaatopaikkojen käytöstä lupaprosessien yhteydessä

- ✓ Tavoite on, että etusijajärjestyksen noudattaminen ja jätteen synnyn ehkäisy toteutuu alueellisesti kaikessa toiminnassa jossa syntyy, käsitellään tai hyödynnetään jätettä

Ohjelmatyön tavoitteet 3. jätehuollon järjestäminen

Joitakin keskeisiä toimenpiteitä

1.Palkitaan Kehitetään ratkaisuja, joilla jätehuollon elinkaaritarkastelu voidaan paremmin huomioida

2.Varmistetaan että hinnoittelussa huomioidaan lajittelu joka ohjaa jätteen määrän vähentämiseen ja syntypaikkalajitteluun

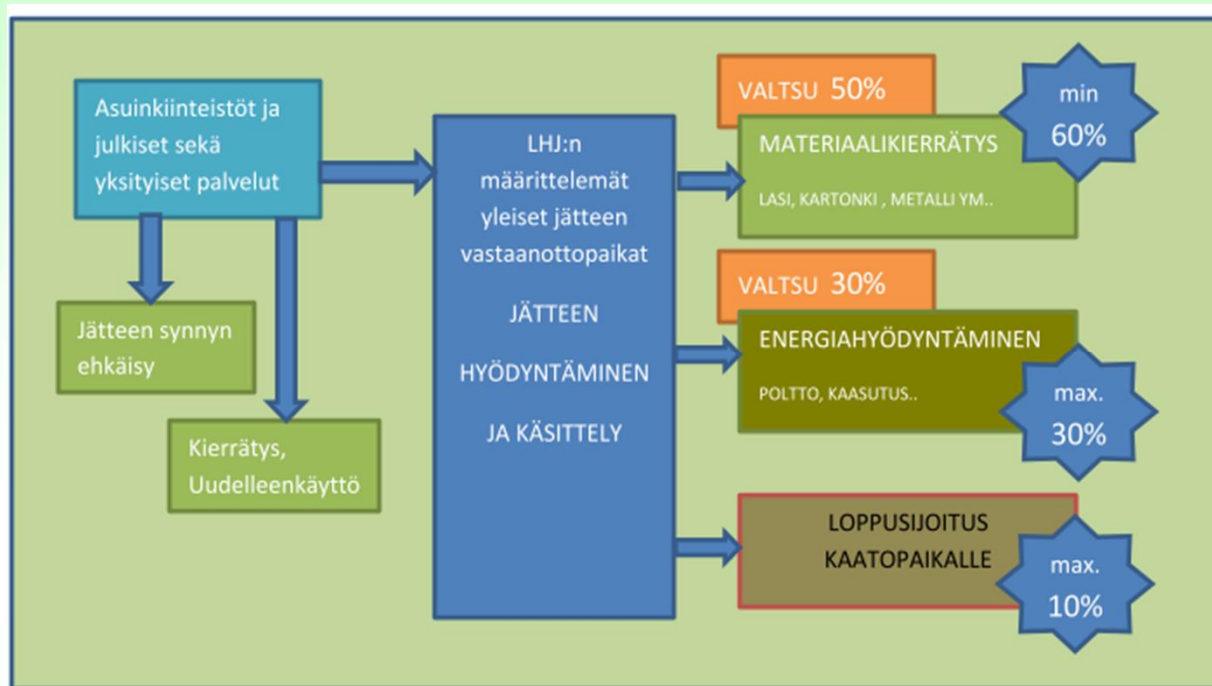
3.Alueen asukkaita kohdellaan tasapuolisesti ja autetaan yhteisesti jätehuollon järjestämisessä

- ✓ **Tavoite on, että jätehuolto lajittelu ja kierrätys-mahdollisuuksineen tavoittaa kohtuullisella etäisyydellä kaikki alueen asukkaat ja asukkaat kokevat että maksut vastaavat palveluja ja kannustavat hyötykäyttöön ja jätteen määrän vähentämiseen**

Alueelliset käsittelytavoitteet

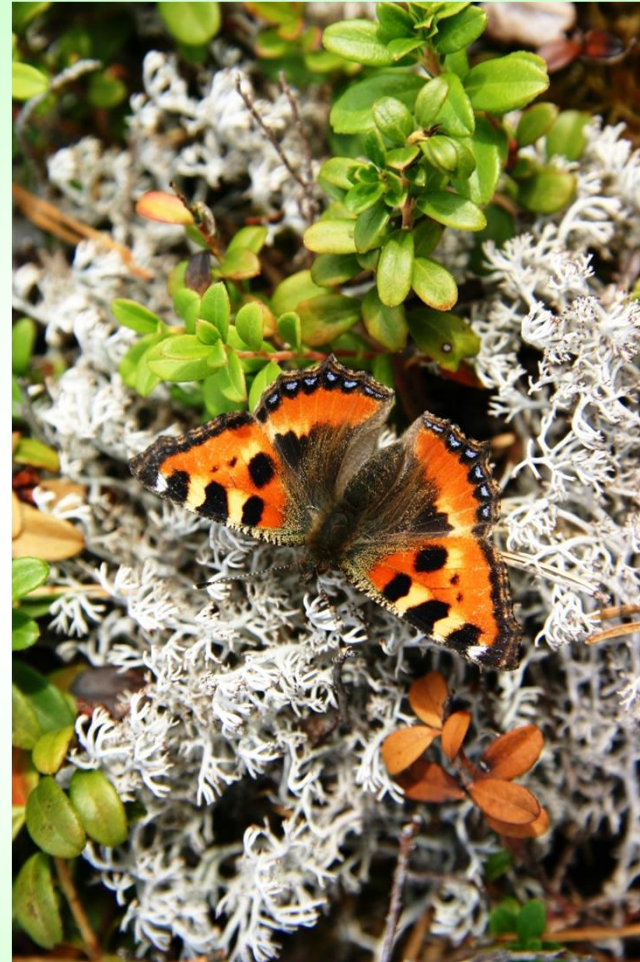

- ✓ Ohjelmatyöhön on kirjattu myös pienempiä tavoitteita..
- ✓ mm. tavoite on , että kaikki kierrätettävissä oleva muovi kierrätettäisiin

Ohjelmatyön sisältö

- ✓ Ohjelmatyön loppuun on kirjattu miten ketkä ja missä tätä ohjelmatyötä on työstetty
- ✓ Ohjelmatyön lopusta löytyy lista alueellisesti toteutetuista hankkeista
 - ✓ Tavoite on että alueen toimijat voisivat tarvittaessa käyttää hyväkseen jo toteutettuja hankkeita ja niistä saatuja tuloksia
- ✓ Työn lopussa on vielä kaavioin ja taulukoin esitetty mm. joidenkin jätehuoltoon vaikuttavien asetusten voimaantuloajankohtia sekä toimintamalleja mm. lietteen käsittelyn suhteen

Joitakin ELSU:n yhtymäkohtia

Rakentamisen materiaalitehokkuus

Maamassojen hyötykäyttö on lisääntynyt

Maa-ainespankit

+ ohjeistus rakennusluvan yhteydessä

Biohajoavat jätteet

Vuonna 2020 biohajoavaa jätettä syntyy vähemmän asukasta kohden kuin vuonna 2007.

Jäteneuvonta ja koulutus

+ kompostoinnin edistäminen ja huomioiminen

Yhdyskunta- ja haja-asutuslietteet

Lietteiden laatu paranee ja kelpoisuus aineena hyödyntämiseen varmistuu

Jätevesien ja lietteiden käsittelyn keskittäminen, esikäsittely

+ ohjeistetaan oikeaoppisesta käsittelystä, kuivakäymälät

Lannoitekäyttöön menevien lietejakeiden kontrollointi

Yhteenvetoa

- ✓ Ohjelmatyön kautta on jätehuollon tavoitteita ja sitoutumista jaettu eri toimijoiden ja yhteisöjen kesken
- ✓ Ohjelmatyötä on tehty koko alueella ja ajatus on ollut, että kun tullaan kuntaan on siellä olevien virkamiehien ja toimijoiden helppo osallistua
- ✓ Myös jätehuoltovianomainen haluaa muistuttaa olevansa koko alueen käytössä
- ✓ Työn kautta on yritetty löytää ja kasvattaa alueellista asiantuntemusta mm. ottamalla teemaryhmiin alustajia ja asiantuntijoita avaamaan asioita

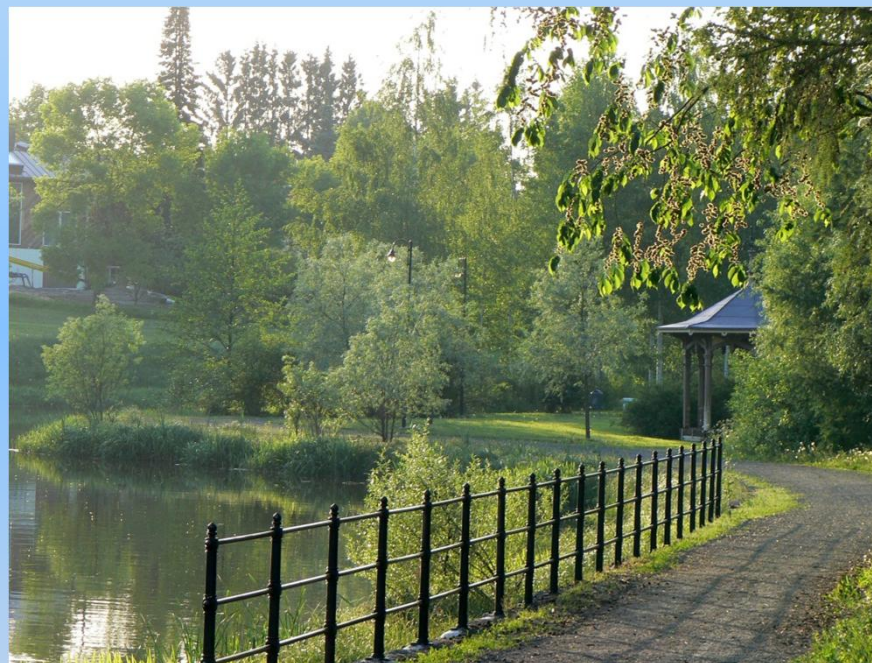

- ✓ Tavoite on, että jätehuolto ei ainakin vaan jo työskentely vaiheessa nähdä yhteisesti vaikka kuljetusjärjestelmä ja muuttuneet käytännöt vielä kuohuttavatkin

Jätehuoltomääräykset

- ✓ **Jätehuoltomääräyksiä työstetään yhdessä jätepolitiikan kanssa**
- ✓ **Lainsäädäntö ja tulevat vaatimukset asettavat voimakkaita muutospaineita**
- ✓ **Alueen joka kunnassa on voimassa lähtökohtaisesti samat mutta omat jätehuoltomääräykset. Yhteinen ”malli” on yleisesti otettu käyttöön n v. 2006**
- ✓ **Uuden viranomaisen vaikea soveltaa kun pienillä eroilla mennään.**

- ✓ **Vanhat määräykset tulleet voimaan pääsääntöisesti v. vuonna 2006 joten uudistamisen tarvetta on**

Jätehuoltomääräys -työ

✓ Toteutetaan jätepolitiikan tavoin ohjelmatyön rinnalla

- ✓ Työ aloitettiin maaliskuussa 2014
- ✓ Työn alussa Kuntaliiton Tuulia Innala esitteli uutta jätehuoltomääräys – mallia, joka on työn pohjana
- ✓ Työryhmä koottu jätepolitiikan tavoin niin , että kaikki halukkaat on kutsuttu ja otettu mukaan
- ✓ Kaikki alueen ympäristönsuojeluviranhaltijat on erityisesti pyydetty työryhmään
- ✓ Myös kuljetusyrittäjiä ja jäteyhtiön edustajia mukana

- ✓ Tavoite on saada uudet jätehuoltomääräykset v. 2015
 - ✓ Realistinen tavoite ehkäpä 1.3.2015....

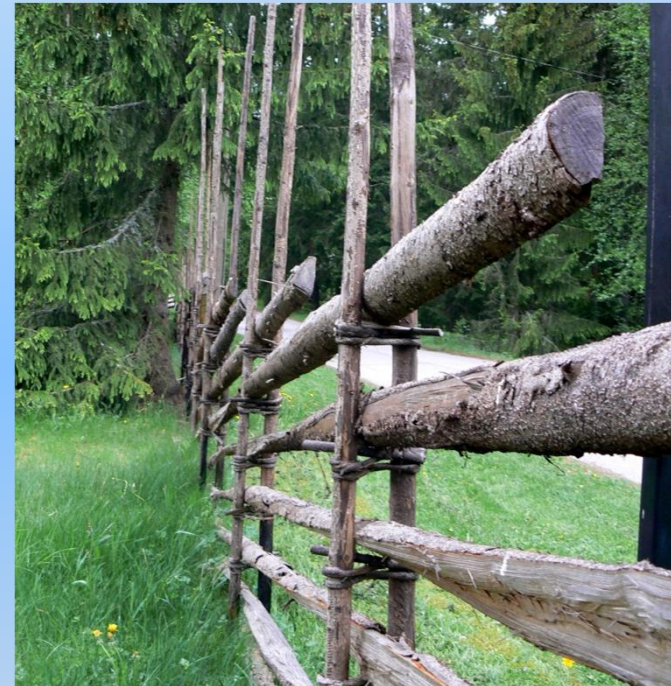
Jätehuoltomääräykset = Jätepolitiikka muutamia esimerkkejä

✓ Jätelaki §41

*”Jätteen haltija voi myös itse käsitellä 1 momentissa tarkoitetun jätteen kiinteistöllään tai luovuttaa asumisessa syntyvän biojätteen, jätevesilietteen tai siihen rinnastettavan muun jätteen käsiteltäväksi naapurikiinteistöllä tai muulla lähellä sijaitsevalla kiinteistöllä, jos omatoiminen tai yhteinen käsittely on pienimuotoista ja käsittely on hyväksytty kunnan jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä.
[\(27.6.2014/528\)](#)”*

✓ Jätepolitiikka

Selkeytetään ja helpotetaan lietteen omatoimista käsittelyä jakamalla tietoa oikeaoppisesta peltolevityksestä ja käsittelystä

✓ Jätehuoltomääräykset

- Sallitaan lietteen omatoiminen käsittely.
- Määritellään toimenpiteet – vaatimukset omatoimiselle käsittelylle (ilmoitus + ohjeet ?)

Jätehuoltomääräykset = Jätepolitiikka muutamia esimerkkejä

✓ Jätelaki §35 1 mom

” Kunnan on huolehdittava siitä, että 32 §:n 1 momentissa tarkoitetun jätteen kuljetus järjestetään kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanotto paikasta 36 tai 37 §:n mukaisesti (kiinteistöittäinen jätteenkuljetus). Kunta voi lisäksi huolehtia 32 §:n 1 momentissa tarkoitetussa toiminnassa syntyvän erilliskerätyn pakkausjätteen kiinteistöittäisen kuljetuksen järjestämisestä tuottajan järjestämään jätehuoltoon.”

✓ Jätepolitiikka

Kehitetään ratkaisuja joilla jätteen elinkaaritarkastelu voidaan huomioida.. Kerrotaan esimerkein mm. kimppa-astia kustannusten jakamisesta

✓ Jätehuoltomääräykset

- *Kimppa-astioiden sijainti – etäisyys mm. haja-asutus alueella niin että yhteiskäyttö on mahdollista (5 km?)..*

Jätehuoltomääräykset = Jätepolitiikka muutamia esimerkkejä

Jätelaki §34

Kunnan on jätehuollon järjestämisessä huolehdittava siitä, että:

- 1) käytettävissä on tarpeen mukaan kiinteistöittäinen jätteenkuljetus;**
- 2) käytettävissä on riittävästi vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisia vastaanottopaikkoja, jotka ovat vaivattomasti jätteen tuottajien saavutettavissa;**
- 3) käytettävissä on riittävän monipuoliset muut jätehuoltopalvelut, kuten etusijajärjestyksen mukainen mahdollisuus jätteen erilliskeräykseen;**

✓ Jätepolitiikka

Varmistetaan että kaikille jätejakeille on vastaanottopisteitä riittävästi (myös muoville ja kartongille)

✓ Jätehuoltomääräykset

Kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet

Kiitos

